

Wnioski

**Walnego Zebrania Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”
w sprawie kierunku działań Rady KSN dążących do wypracowania strategii finansowania
i rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki**

Katowice, 16. czerwca 2012 r.

Walne Zebranie Delegatów Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność” w trosce o właściwy rozwój szkolnictwa wyższego i nauki oraz zapewnienia niezbędnego poziomu finansowania określa kierunki działań Rady KSN NSZZ „Solidarność” w celu opracowania strategii finansowania i rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki niezbędnej dla zapewnienia długofalowego programu rozwoju gospodarczego Polski.

Do najważniejszych, zdaniem WZD KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” obszarów strategicznych wokół, których powinny koncentrować się działania sekcji należą:

1. System szkolnictwa wyższego, ustrój uczelni – zagwarantowanie autonomii uczelni i uczestnictwa społeczności akademickiej w zarządzaniu instytucjonalnym i finansowym.
2. Finansowanie szkolnictwa wyższego i nauki - zwiększenie poziomu finansowania szkolnictwa wyższego ze środków publicznych i określenie sposobu jego wzrostu i dystrybucji, zróżnicowanie źródeł finansowania, zachęcanie do tworzenia przedsięwzięć partnerskich z instytutami naukowymi, przedsiębiorstwami i władzami regionalnymi.
3. Pracownicy uczelni – jakościowy i ilościowy rozwój kadry oraz wzrost ich wynagrodzeń, zapewnienie stabilnych form zatrudnienia i wprowadzenie przejrzystych reguł oceny pracowników.
4. Studia i studenci - osiągnięcie poziomu jakości nauczania, który wytrzyma próbę konkurencji, zwiększenie odpowiedzialności uczelni w tym zakresie, rodzaje i typy studiów (jednolite magisterskie, I, II, III stopnia, stacjonarne i niestacjonarne, bezpłatne i płatne). Kształcenie kreatywnych absolwentów zdolnych kształtować rynek pracy. Współpraca z oświatą w zakresie lepszego przygotowania kandydatów na studia.
5. Rozwój innowacyjnej i efektywnej działalności naukowo-badawczej. Współpraca z otoczeniem zewnętrznym, określenie polityki rozwoju gospodarki zaawansowanej technologicznie.

Dla wymienionych obszarów strategicznych za najważniejsze działania uważamy:

- A) Przywrócenie społeczności akademickiej i jej wybieralnym organom kolegialnemu autonomii w zakresie zarządzania instytucjonalnego i finansowego.

- B) Zapewnienie pełnej wybieralności składu Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz zwiększenie jej uprawnień i niezależności od Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
- C) Ustalenie właściwego poziomu wymagań jakościowych przy określaniu minimum kadrowego niezbędnego do uruchomienia kierunku studiów na danym poziomie.
- D) Wzrost wymaganego z budżetu państwa finansowania szkolnictwa wyższego do poziomu 3% PKB. Gwarancje ustawowe tego wzrostu.
- E) Wzrost poziomu finansowania nauki ze środków publicznych i wprowadzenie różnych mechanizmów stymulujących finansowanie pozabudżetowe i umożliwiających osiągnięcie w obszarze badań i rozwoju nakładów do poziomu 1,5% PKB. Gwarancje ustawowe tego wzrostu - stworzenie systemu podatkowego zachęcającego przedsiębiorców do inwestowania w B+R (0,25% podatku obrotowego firm, ulgi podatkowe – 1% CIT, fundusze inwestycyjne).
- F) Utworzenie różnorodnych dróg dodatkowego finansowania badań naukowych i prac rozwojowych, w tym tworzenie funduszy zasilanych ze źródeł pozabudżetowych.
- G) Stabilizacja długoterminowa zasad oceny parametrycznej jednostek naukowych w taki sposób, aby wyniki były stosowane przez kilka lat dla procedur rozdziału środków na badania dla różnych podmiotów uprawiającą naukę: szkoły wyższe, PAN, Instytuty Badawcze. Uwzględnienie specyfiki dziedzin i dyscyplin naukowych.
- H) Transparentność przyznawania w drodze konkursów środków na badania oraz rozliczania ich wykorzystywania i oceny efektów.
- I) Zagwarantowanie niezbędnych publicznych środków finansowych na działalność statutową dla uczelni i jednostek naukowych.
- J) Wzrost wynagrodzeń zasadniczych pracowników uczelni tak, aby minimalne wynagrodzenia były odniesione do średniej krajowej w gospodarce narodowej i spełniały relację 3:2:1:1 w grupach prof.: adiunkt : asystent : nna w poszczególnych uczelniach.
- K) Traktowanie wzrostu wynagrodzeń nauczycieli jako integralnej części podnoszenia efektywności nauczania i prowadzenia badań naukowych oraz warunku eliminacji patologicznej wieloetatowości.
- L) Zatrudnianie pracowników uczelni tylko na czas nieokreślony (stabilne) oraz stworzenie mechanizmów obiektywnej oceny dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego.
- M) Wzmocnienie uwarunkowania awansu zawodowego jakością dorobku naukowego i dydaktycznego ocenianego wg przejrzystych reguł i kierowaniu się zasadami etyki zawodowej.
- N) Zagwarantowanie stabilnej ścieżki rozwoju naukowego, w tym odpowiednie określenie zakresu i zasad konkursów awansowych.
- O) Przekazanie uczelniom prawa do decydowania o formie studiów na danym kierunku (studia jednolite magisterskie, I. stopnia, II. Stopnia), przy spełnieniu określonych warunków – minimum kadrowych (podobnie jak jest obecnie z otwieraniem kierunków – decydują uczelnie, senaty).
- P) Poprawa jakości kształcenia przez zmniejszenie liczebności grup ćwiczeniowych, seminaryjnych, wykładowych oraz lepszy bezpośredni kontakt nauczyciela akademickiego ze studentem. Wprowadzenie międzynarodowych systemów akredytacji.
- Q) Racjonalny wzrost współczynników kosztochłonności kształcenia. Unowocześnienie bazy dydaktycznej.

- R) Prowadzenie działalności dydaktycznej na poziomie międzynarodowym. Upowszechnianie mobilności międzynarodowej i krajowej.
- S) Opracowanie systemu stypendiów i kredytów dla studentów i doktorantów zapobiegającego emigracji wykształconych ludzi.
- T) Poprawa poziomu przygotowania kandydatów na studia poprzez lepszą koordynację działań w systemie szkolnictwa wyższego i w systemie oświaty.
- U) Opracowanie kompleksowej polityki rozwoju gospodarki zaawansowanej technologicznie oraz zmian sprzyjających temu rozwojowi.
- V) Finansowanie dużych projektów w zakresie zaawansowanych technologii, będących projektami wysokiego ryzyka, ale o dużym potencjale innowacyjnym, umożliwiającym inwestowanie w stworzenie zaplecza przemysłowego.
- W) Pełna implementacja Karty Naukowca i zaleceń Europejskiego Partnerstwa na Rzecz Naukowców, Magna Charta Universitatum.

Rada KSN NSZZ „Solidarność” będzie działała na rzecz opracowania długofalowej strategii finansowania i rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki, która powinna pozwolić na realizację misji uczelni wyższych i instytucji naukowych.

Opracowanie: Maria Sapor – członek Prezydium Rady KSN NSZZ „Solidarność”